

汉罗对照

Ediție bilingvă chineză-română

# 毛泽东诗词

POEZII

de

MAO

ZEDONG

徐文德 译

TRADUCERE: XU WENDE

中国国际广播出版社

EDITURA RADIO CHINA INTERNAȚIONAL

图书在版编目（CIP）数据

毛泽东诗词：汉罗对照/毛泽东著；徐文德译.—北京：中国国际广播出版社，  
2015.10

ISBN 978-7-5078-3816-9

I.①毛… II.①毛…②徐… III.①毛主席诗词-汉语、罗马尼亚语 IV.①

A44

中国版本图书馆 CIP 数据核字（2015）第 205551 号

毛泽东诗词（汉罗对照）

著 者 毛泽东

译 者 徐文德

责任编辑 郭广

版式设计 国广设计室

责任校对 徐秀英

出版发行 中国国际广播出版社（83139469 83139489[传真]）

社 址 北京复兴门外大街 2 号（国家广电总局内）

邮编：100866

网 址 [www.chirp.com.cn](http://www.chirp.com.cn)

经 销 新华书店

印 刷 北京艺堂印刷有限公司

开 本 640×940 1/16

字 数 150 千字

印 张 11

版 次 2015 年 10 月 北京第一版

印 次 2015 年 10 月 第一次印刷

书 号 ISBN 978-7-5078-3816-9/H·450

定 价 28.00 元

**CRJ**

欢迎关注本社新浪官方微博

中国国际广播出版社

官方网站 [www.chirp.cn](http://www.chirp.cn)

版权所有  
盗版必究

# 目 录

译者小传.....	5
Notă biografică.....	6
译者的话.....	7
Cuvânt al traducătorului .....	8
Cuprins .....	9
虞美人.....	11
沁园春·长沙.....	13
菩萨蛮·黄鹤楼.....	16
西江月·井冈山.....	18
清平乐·蒋桂战争.....	20
采桑子·重阳.....	22
如梦令·元旦.....	23
减字木兰花·广昌路上.....	24
蝶恋花·从汀州向长沙.....	25
渔家傲·反第一次大“围剿” .....	27
渔家傲·反第二次大围剿.....	30
菩萨蛮·大柏地.....	32
清平乐·会昌.....	34
忆秦娥·娄山关.....	36
十六字令三首.....	38
七律·长征.....	40
念奴娇·昆仑.....	42

清平乐·六盘山.....	45
沁园春·雪.....	47
七律·人民解放军占领南京.....	50
七律·和柳亚子先生.....	52
浣溪沙·和柳亚子先生.....	54
浪淘沙·北戴河.....	56
水调歌头·游泳.....	58
蝶恋花·答李淑一.....	60
七律二首·送瘟神.....	62
七律·到韶山.....	65
七律·登庐山.....	66
七绝·为女民兵题照.....	68
七律·答友人.....	69
七绝·为李进同志题所摄庐山仙人洞照.....	71
七律·和郭沫若同志.....	72
卜算子·咏梅.....	73
卜算子.....	75
七律·冬云.....	76
满江红·和郭沫若同志.....	77
水调歌头·重上井冈山.....	80

# 译者小传

徐文德，1934 年生于上海。1951-1953 年就读于北京外国语学校（现名北京外国语大学）英语系，1953-1956 年就读于布加勒斯特大学语言文学系。1956-1964 年、1965-1968 年曾先后任中国驻罗马尼亚大使馆职员、外交部苏欧司科员、驻罗使馆随员。1968-1996 年就职于中国国际广播电台罗马尼亚语组（1973-1986 年任组长）。1996 年退休。

主要译著有《爱明内斯库诗选》（与戈宝权、李宁来合译，1981 年由上海译文出版社出版）、《中国历代笑话一百篇》（与丽亚-玛利亚和扬·安德烈伊策合译，1990 年由罗马尼亚旅游出版社出版）、《中国古代寓言选萃》（与埃尔维拉·伊瓦什库合译，1993 年由布加勒斯特巴科出版社出版）。

1989 年 6 月应邀赴罗参加罗马尼亚大诗人爱明内斯库逝世一百周年纪念活动，获罗马尼亚作家协会颁发的“爱明内斯库奖状”。2000 年值爱明内斯库诞辰 150 周年之际，获由时任罗马尼亚总统埃米尔·康斯坦丁内斯库颁发和签署的“爱明内斯库诞辰 150 周年纪念奖章”及证书。2009 年 10 月 5 日获罗马尼亚外交部为庆祝罗中建交 60 周年而颁发的“杰出贡献奖状”。

# Notă biografică

Xu Wende s-a născut în 1934 la Shanghai. A făcut studii de limba engleză la Institutul de Limbi Străine din Beijing (1951-1953) și de limba română la Facultatea de Filologie a Universității București (1953-1956). A fost funcționar și apoi atașat la Ambasada Chinei de la București (1956-1964 și 1965-1967) și la Ministerul Afacerilor Externe al Republicii Populare Chineze (1964-1965 și 1967-1968). A lucrat (1968-1996) la Secția de limba română a postului Radio China Internațional, unde între 1973 și 1986 a activat ca șef al secției. S-a pensionat în 1996.

A publicat împreună cu Ge Baoquan și Li Ninglai volumul de traduceri din lirica eminesciană, Culegere de poezii, Eminescu (editura Yiwen, Shanghai, 1981). A editat în 1990 la Editura pentru Turism din București o culegere de povestiri umoristice chinezești Supă de ginseng (împreună cu Lia-Maria și Ion Andreiță), iar în 1993, la editura Paco, București, un amplu volum de străvechi fabule chinezești, Comoara Înțelepciunii (în colaborare cu Elvira Ivașcu).

În iunie 1989 a fost invitat în România cu ocazia centenarului morții lui Eminescu. Cu acest prilej Uniunea Scriitorilor din România i-a decernat Diploma Eminescu pentru contribuția adusă la cunoașterea în China a operei și personalității poetului român. În 2000, cu ocazia aniversării a 150 ani de la nașterea lui Mihai Eminescu, președintele României, Emil Constantinescu, i-a conferit medalia comemorativă „150 ani de la nașterea lui Mihai Eminescu”.

La 5 octombrie 2009, cu prilejul împlinirii a 60 de ani de la stabilirea relațiilor diplomatice dintre Republica Populară Chineză și România, a primit Diploma de Excelență, acordată de Ministerul Afacerilor Externe al României, în semn de recunoaștere și prețuire a contribuției aduse la dezvoltarea relațiilor de prietenie și colaborare româno-chineze.

# 译者的话

翻译毛泽东诗词的首次尝试，是我在 1958 年夏偶然地作出的。那时中国诗人袁水拍正在罗马尼亚访问。中国驻罗马尼亚大使馆为这位中国诗人在使馆举行了一次友好聚会，参加聚会的有罗马尼亚诗人米哈伊·贝纽克、当·德希利乌和罗马尼亚作家协会领导层的其他诗人和作家。中国诗人在会上向罗马尼亚客人朗诵了毛泽东的诗歌《蝶恋花·答李淑一》。我作为译员当场就把它口译成罗马尼亚语。后来，在这次尝试的鼓舞下，我重译了这首诗，并将译诗发表在罗马尼亚文化名城克鲁什市的文化周刊《论坛报》上。

1967 年 10 月，我从罗马尼亚回国，在我在布加勒斯特大学语言文学系学习时的同学夏明箴女士的鼓励下，将本选集中的大部分诗词译成了罗马尼亚语。1977～1978 年，我重新审阅了我的译诗。当时在中国国际广播电台罗马尼亚语组工作的罗马尼亚专家乔治·阿尔布茨先生帮助我润色了译文。为此我至今对他以诗人的才华热情地作出的努力深表谢意。近年来，我又进一步润色了我的译诗，以图使它尽可能忠实地保持原诗词的含义、情感和艺术价值。我希望我在这方面作出的努力能得到罗马尼亚读者恰如其分的评价。同时我希望我的拙译能对中罗两国之间的文化价值交流有所贡献。

徐文德

2009 年春

# Cuvânt al traducătorului

Prima mea încercare de a traduce poezia lui Mao Zedong am făcut-o din întâmplare în vara anului 1958, când poetul chinez Yuan Shuipai se afla într-o vizită în România. Atunci a avut loc la sediul ambasadei Chinei de la București o întâlnire amicală a acestui poet chinez cu poeții români Mihai Beniuc, Dan Deșliu și alți poeți și scriitori din conducerea Uniunii Scriitorilor din România. În cadrul acestei întruniri, poetul chinez a recitat în limba chineză, în fața oaspeților români, poezia lui Mao Zedong „Răspuns lui Li Shuyi - pe melodia Dielianhua, pe care, ca interpret, eu am tradus pe loc în limba română. Încurajat de acest act, ulterior am retălmăcit acea poezie și am publicat-o în „Tribuna, săptămânal de cultură, care apărea la Cluj.

Pe la sfârșitul anului 1967, întors în țară din România, la îndemnul doamnei Xia Mingzhen, fosta mea colegă de la Facultatea de Filologie din București, am tradus majoritatea poeziilor cuprinse în acest volum. În anii 1977-1978, am revizuit toate traducerile mele din prezenta carte și domnul George Albuț, expert român, care lucra la redacția secției de limba română a postului Radio China Internațional, m-a ajutat la stilizarea lor, și căruia îi sunt și astăzi profund recunoscător pentru strădaniile sale făcute cu multă pasiune și cu talent de poet. În ultimul an, am mai șlefuit traducerile mele cu intenția de a păstra cât se poate de fidel sensul, sentimentele și valoarea artistică conținute în poeziile originale. Sper că eforturile mele depuse în această direcție vor fi apreciate cum se cuvine de către cititori români iubitori de frumos, de poezie. Doresc de asemenea ca modestele mele traduceri să poată contribui la dezvoltarea schimbului de valori culturale dintre China și România.

Xu Wende  
primăvara 2009



# Cuprins

Dăruită lui Yang Kaihui

Changsha

Turnul Cocorului Galben

Muntele Jinggangshan

Războiul dintre Cian Kai-și și clica guansistă

Miez de toamnă

Anul Nou

În drum spre Guangchang

Marșul de la Tingzhou spre Changsha

Împotriva primei mari campanii de ,încercuire

Împotriva celei de-a doua mari campanii de ,încercuire

Dabaidi

Huichang

Trecătoarea Loushan

Trei poeme scurte

Marele marș

Kunlun

Muntele Liupan

Zăpadă

Cucerirea Nanjingului de către Armata Populară de Eliberare

Răspuns domnului Liu Yazhi

Răspuns domnului Liu Yazhi

Beidaihe

Înot

Răspuns lui Li Shuyi

Adio zeului molimei  
Revenind la Shaoshan  
Urcând pe muntele Lushan  
Miliția populară de femei  
Răspuns unui prieten  
Peștera fermecată  
Răspuns tovarășului Guo Moruo  
Odă florii Mei  
Norii iernii  
Răspuns tovarășului Guo Moruo  
Reîntors pe muntele Jinggangshan  
Două păsări - un dialog

# 虞美人

贈楊開慧

一九二一年

堆來枕上愁何狀？  
江海翻波浪。  
夜長天色總難明？  
寂寞披衣起坐薄寒中。  
曉來百念皆灰燼，  
倦極身無憑。  
一鉤殘月向西流，  
對此不拋眼淚也無由。

Dăruită lui Yang Kaihui\*

pe melodia Yumeiren\*\*

Îngrămădită pe pernă tristețea-n ce stare vine oare?  
Ce valuri rostogolite-n fluviu și-n mare.  
Lungă-i noaptea și cerul tot anevoie arată a sa strălucire,  
Solitar mă ridic în strai pe umeri șezând în frigul subțire.  
Vin zorile prefăcându-mi în cenușă atâtea doruri amare,  
Obosit din cale-afară, trupu-mi reazem nu are.  
Un cârlig de lună schilodă lunecă spre soare-apune,  
Privind această scenă n-am cum să n-arunc lacrimi nebune.  
(1921)

\*Yang Kaihui (6 noiembrie 1901-14 noiembrie 1930), iarna 1920 s-a măritat cu Mao Zedong. Fata aurorei îi era nume de răsfăț. A născut pentru Mao Zedong trei feciori: fiul cel mai mare Mao Anying, fiul cel mijlociu Mao Anqing și mezinul Mao Anlong. La 14 noiembrie 1930, a fost omorâtă de dușmani în afara Porții Liuyang a

oraşului Changsha, provincia Hunan.Când vestea despre sacrificarea vieţii lui Yang Kaihui pentru cauza revoluţiei poporului chinez a ajuns în regiunea sovietică din provincia Jiangxi.Mao Zedong a fostit cu durere adâncă: Moarea lui Kaihui nnu poate fi ispăşită cu o sută de trupuri.

\*\*Yumeire - ritmul melodiei („Frumoasa femeie Yu) pe care sunt compuse poezii alcătuite din două catrene a câte 28 de caractere chinezeşti.

# 沁园春·长沙

一九二五年

独立寒秋，  
湘江北去，  
橘子洲头。  
看万山红遍，  
层林尽染；  
漫江碧透，  
百舸争流。  
鹰击长空，  
鱼翔浅底，  
万类霜天竞自由。  
怅寥廓，  
问苍茫大地，  
谁主沉浮？  
携来百侣曾游，  
忆往昔峥嵘岁月稠。  
恰同学少年，  
风华正茂；  
书生意气，  
挥斥方遒。  
指点江山，  
激扬文字，  
粪土当年万户侯。  
曾记否，  
到中流击水，

浪遏飞舟？

Changsha \*

pe melodia Qinyuanchun \*\*

Stând singuratic, în toamna asta rece,  
La capătul Insulei cu Portocali\*\*\*,  
Mă uit cum râul Xiang \*\*\*\* spre miazănoapte trece;  
În fața mea se-ntind mii de roșcate dealuri  
Cu ruginite păduri așezate în trepte valuri-valuri.  
Pe largul râu, de-un albastru străveziu și curgător,  
Sute de bărci plutesc pe întrecute.  
Vulturii despică bolta cerurilor tăcute,  
Prin apele puțin adânci, peștele-i în lunecare.  
Sub recele cer mii și mii de făpturi viețuitoare  
Luptă pentru libertate.  
Cuget la toată această imensitate,  
Și întreb pământul vast, fără de hotare  
Cine stăpânește destinul lumii oare?  
Cu-o mulțime de amici, venit-am mână-n mână odinioară.  
Sunt încă vii acele vremuri de trudă și strădanii,  
Tineri cu toții, colegi de școală,  
În floarea vârstei, adunând anii;  
Eram plini de elan și avânt,  
Neînfricați să combatem opreliști, oricare.  
Curajos arătam cu degetul acest pământ,  
Promovam binele cu al nostru cuvânt,  
Înalte ranguri și onoruri ne păreau nimicuri pieritoare.  
Dar vă mai aduceți aminte oare,  
Ajunși la mijlocul apei, când cu vâslele loveam de zor,  
Cum valurile ne-au oprit luntrea alunecând în zbor?

\* Changsha: capitala provinciei Hunan. Aici, în tinerețe, Mao Zedong și-a făcut studiile și a desfășurat activități revoluționare.

\*\* Qinyuanchun: ritmul melodiei („Primăvara în grădina Qinshui) pe care sunt compuse poezii alcătuite din două strofe, prima cu 56 de caractere chinezești, a doua cu 58 de caractere.

\*\*\* Insula cu Portocali: insuliță nisipoasă în mijlocul fluviului Yangzi.

\*\*\*\* Râul Xiang: râu din provincia Hunan, care traversează Changsha, vărsându-se la nord în lacul Dongting.

# 菩萨蛮·黄鹤楼

一九二七年春

茫茫九派流中国，  
沉沉一线穿南北。  
烟雨莽苍苍，  
龟蛇锁大江。  
黄鹤知何去？  
剩有游人处。  
把酒酹滔滔，  
心潮逐浪高！

Turnul Cocorului Galben\*

pe melodia Pusaman\*\*

Prin mijlocul țării curg cei nouă afluenți ai Fluviului Mare,

O linie\*\*\* străbate sudul și nordul până-n depărtare.

În ceața albastră și în ploaia fumegoasă,

Râul cel Mare-l blochează Șarpele și Broasca Țestoasă.\*\*\*\*

Cine știe unde s-a dus cocorul galben de altădată,

A rămas doar ast-așezare de călători vizitată.

Închin o cupă de vin apelor dezlănțuite,

Fluxul inimii crește cum se nalță valuri nesfârșite.

primăvara 1927

\* Turnul Cocorului Galben: vestit monument istoric de lângă orașul Wuhan, pe malul fluviului Yangzi. Turnul, înălțat într-un defileu din Sheshan (Dealul Șarpelui), datează încă din perioada Cele Trei Regate (220-280). Timp de peste o mie șapte sute de ani Turnul Cocorului Galben a atras poeții care veneau aici să admire majestuoasele valuri ale Râului cel Mare (denumire veche a fluviului Yangzi) și



superba panoramă a orașului Wuhan. Mai târziu, turnul mistuit de incendii și reclădit în repetate rînduri, de fiecare dată în alt stil arhitectonic, și-a pierdut înfățișarea inițială. În 1955, cu prilejul construirii marelui pod de la Wuhan, Turnul Cocorului Galben a fost dărâmat și reconstruit în cel mai înalt punct al dealului șarpelui, la peste o mie de metri deasupra Fluviului Albastru.

O veche legendă istoricește că într-o zi la Huanghelou (Turnul Cocorului Galben) a coborât din cer un sihastru purtat de un cocor galben; sihastrul și cocorul s-au înălțat numaidecât în văzduh. Acest episod a slujit poetului Cui Hao (704?-754) din timpul dinastiei Tang (618-907), drept subiect al cunoscutei sale poezii. Turnul Cocorului Galben, în care spune printre altele:

昔人已乘黄鹤去，  
此地空余黄鹤楼。  
黄鹤一去不复返，  
白云千载空悠悠。

Altădată s-a dus pe cocorul galben un sfânt,  
Și turnul a rămas pustiu pe pământ.

Cocorul galben s-a dus fără-a reveni în zbor.

Și nori albi de milenii plutesc ușor.

Acestor versuri le răspunde poezia lui Mao Zedong.

\*\*Pusaman: Poezia „Turnului Cocorului Galben” folosește motivul străvechii melodii Pusaman. „Pusa” înseamnă în chineză Bodisatva, zeitate budistă, în ciuda faptului că melodia poeziei n-are nicio legătură cu religia budistă. În realitate, această veche melodie este legată de niște dansuri ale unor dănuitoare străine a căror înfățișare amintea de imaginea lui Bodisatva.

\*\*\*O linie: Este vorba de calea ferată ce leagă orașul Wuhan de orașele Beijing și Guangzhou, unul din nordul și altul din sudul țării.

\*\*\*\*Șarpele și Broasca Țestoasă: Este vorba de Dealul Șarpelui și Dealul Broaștei Țestoase, puncte strategice ce stau față în față înălțându-se peste ape și blocând Râul cel Mare.

# 西江月·井冈山

一九二八年秋

山下旌旗在望，  
山头鼓角相闻。  
敌军围困万千重，  
我自岿然不动。  
早已森严壁垒，  
更加众志成城。  
黄洋界上炮声隆，  
报道敌军宵遁。

Muntele Jinggang\*

pe melodia Xijiangyue\*\*

La poalele dealului drapelele se zăreau,  
Pe culmea-i tobele și goarneaule răsunau.  
Dușmanii, mii și mii, ne-nconjurau tare,  
Noi însă stăteam neclintiți, cu neînfricare.  
Apărarea-ne fu-ntărită ca ziduri fortificate,  
Și mai mult voința-ne unită ca o cetate.  
Dinspre Huangyangjie\*\*\* se auzea a tunurilor bubuire,  
Se relată că fugise peste noapte dușmana oștire.

toamna 1928

\*Muntele Jinggang: masiv muntos aflat la hotarul dintre provinciile Jiangxi și Hunan, în China de sud. Aici în septembrie 1927, au sosit primele detașamente revoluționare, conduse de Mao Zedong, au fost organizate prin ele unități ale Armatei Roșii Chineze și a fost proclamată puterea sovietelor.

În august 1928, Armata Roșie a luptat aici pentru apărarea bazei sale

revoluționare.

\*\*Xijiangyue: ritmul melodiei („Luna peste fluviul de vest) pe care sunt compuse poezii formate din două strofe a câte 25 de caractere chinezești.

\*\*\*Huangyangjie: punct strategic situat la o altitudine de 1342 metri, pe baza de sprijin a Armatei Roșii Chineze, în regiunea munților Jinggang.

# 清平乐·蒋桂战争

一九二九年秋

风云突变，  
军阀重开战。  
洒向人间都是怨，  
一枕黄粱再现。  
红旗越过汀江，  
直下龙岩上杭。  
收拾金瓯一片，  
分田分地真忙。

Războiul dintre Cian Kai-și și clica guansistă\*  
pe melodia Qingpingyue\*\*

Vânt și nori brusc se schimbă,  
Militariștii din nou la război au pornit.  
Vărsând numai suferință și ură peste țară,  
Ei dintr-un nou vis al meiului galben\*\*\* au tresărit.  
Peste râul Ting\*\*\*\*, steaguri roșii-n fluturare,  
Drept spre Shanghang și Longyan, au sărit.  
Împărțind cu elan pământ și-ogoare,  
Un ciob al vasului de-aur\*\*\*\*\* l-am potrivit.

toamna 1929

\* Războiul dintre Cian Kai-și și clica guansistă: Este vorba de războiul izbucnit în China în 1929.

\*\* Qingpingyue - ritmul melodiei ("Muzica liniștii pure") pe care sunt compuse poezii formate din două strofe, prima din 4 versuri în 22 caractere chinezești, a doua tot din 4 versuri, dar cu 24 de caractere.

\*\*\* Visul meiului galben (provine de la o poveste despre un cărturar sărac care a visat că a devenit un demnitar bogat, dar când s-a trezit a găsit lângă el numai o oală de mei galben ce era încă pe foc la gătit); aluzie la a visa lucruri irealizabile, la a-ți face speranțe deșarte.

\*\*\*\* Râul Ting: râu din sud-vestul provinciei Fujian.

Shanghang și Longyan: două districte din sud-vestul aceleiași provincii.

\*\*\*\*\* Vasul de aur reprezintă metaforic teritoriul național al Chinei. Expresia se găsește în Istoria Sudului (Nanshi) de Li Yanshou din dinastia Tang (618-907):

“我国家犹若金瓯，无一伤缺。”

,Țara noastră e aidoma unui vas de-aur, fără nicio spărtură.

# 采桑子·重阳

一九二九年十月

人生易老天难老，  
岁岁重阳。  
今又重阳，  
战地黄花分外香。

一年一度秋风劲，  
不似春光。  
胜似春光，  
寥廓江天万里霜。

Sărbătoarea Toamnei\*

pe melodia Caisangzi\*\*

Ușor îmbătrânește omul și ceru-mbătrânește greu,  
Sărbătoarea Toamnei an de an revine mereu.  
Sărbătoarea Toamnei azi vine iară,  
Câmpul de luptă crizantemele-l înmiresmează din cale-afară.  
O dată pe an bate al toamnei tare vânt,  
Nu-i primăvară pe pământ.  
Mai presus de primăvară de lumină  
Sunt întinsele plaiuri brumate sub vasta boltă senină.

octombrie 1929

\*Sărbătoarea Toamnei (Dublu Nouă): Sărbătoare tradițională chineză ce cade în a noua zi a celei de-a noua luni a calendarului lunar. În această zi, oamenilor le place să urce pe înălțimi și să admire crizantemele.

\*\*Caisangzi: ritmul melodiei (Culesul dudelor) pe care sunt compuse poezii formate din două catrene a 22 de caractere chinezești.

# 如梦令·元旦

一九三零年一月

宁化、清流、归化，  
路隘林深苔滑。  
今日向何方，  
直指武夷山下。  
山下、山下，  
风展红旗如画。

Anul Nou

pe melodia Rumengling\*

Ninghua! Qingliu! Guihua!\*\*

Potecă-ngustă, codri-adânci, mușchi lunecos!

Încotro azi ne-om îndrepta?

Drept spre poalele muntelui Wuyi văgăunos.

Acolo, l-ale muntelui poale,

Steagul roșu ca un tablou se va desfășura-n vântul moale.

ianuarie 1930

\*Rumengling: ritmul melodiei („Joacă în vis) pe care sunt compuse poezii din 6 versuri totalizând 33 de caractere chinezești.

\*\* Ninghua! Qingliu! Guihua!: trei districte din partea de apus a provinciei Fujian. În 1930, Mao Zedong, în fruntea Armatei Roșii a Muncitorilor și Țăranilor Chinezi, a străbătut aceste districte, a trecut peste muntele Wuyi, aflat la hotarul între provinciile Fujian și Jiangxi și a intrat în provincia Jiangxi, unde a creat baza centrală revoluționară, cu centrul în districtul Ruijin, în sudul provinciei.

# 减字木兰花·广昌路上

一九三零年二月

漫天皆白，  
雪里行军情更迫。  
头上高山，  
风卷红旗过大关。  
此行何去？  
赣江风雪迷漫处。  
命令昨颁，  
十万工农下吉安。

În drum spre Guangchang \*  
pe melodia Jianzi Mulanhua\*\*

Se-nălbesc cerurile toate.  
Prin zăpadă mărșăluim cu emoție copleșitoare.  
Deasupra-s piscuri-n fumegare,  
Trec trecătoarea steaguri roșii-n vânt desfășurate.  
Încotro ne-ndreptăm de-astă dată ?  
Spre râul Gan \*\*\* unde bântuie vânt și ninsoare.  
Ieri s-a dat un ordin de chemare  
Și spre Ji'an o sută de mii de muncitori și țărani au pornit îndată.

februarie 1930

\* Guangchang: district din sud-estul provinciei Jiangxi.

\*\* Jianzi (cu cuvinte reduse); Mulanhua - ritmul melodiei (,Floarea de magnolie)

pe care sunt compuse poezii cu două strofe din câte 4 versuri.

\*\*\* Râul Gan: principalul curs de apă care traversează provincia Jiangxi.

\*\*\*\* Ji'an: district al provinciei Jiangxi, situat pe malul stâng al râului Gan.



# 蝶恋花·从汀州向长沙

一九三零年七月

六月天兵征腐恶，  
万丈长缨要把鲲鹏缚。  
赣水那边红一角，  
偏师借重黄公略。  
百万工农齐踊跃，  
席卷江西直捣湘和鄂。  
国际悲歌歌一曲，  
狂飙为我从天落。

Marșul de la Tingzhou\* spre Changsha

pe melodia Dielianhua\*\*

În iunie cereasca oaste putreziciunea și rău-le alungă \*\*\*,  
Legând pasărea-peng \*\*\*\* cu de zhang\*\*\*\*\* zece mii o funie lungă.  
Dincolo de râul Gan, a aprins un colț de țară,  
Flancul condus de Huang Gonglüe\*\*\*\*\* creând o bază revoluționară.  
Cei un milion de muncitori și țărani au sărit cu toții-n picioare.  
Și, măturând Jiangxi-ul, drept spre Xiang și E \*\*\*\*\* au pornit în fugă mare.  
Răsună Internaționala, o cântare generoasă,  
Din cer ne căzu o năprasnică vântoasă.

iulie 1930

\* Tingzhou: actualul district Changting din partea vestică a provinciei Fujian.

\*\* Dielianhua—ritmul melodiei (,Fluturile îndrăgostit de o floare) pe care sunt compuse strofe constând din 60 de caractere chinezești.

\*\*\* ,În iunie cereasca oaste putreziciunea și rău-le alungă: cereasca oaste - Armata Roșie a Muncitorilor și Țăranilor Chinezi; putreziciunea și râul - aluzie la

armata reacționară a Gomindanului.

\*\*\*\* Pasărea-peng (Kun Peng): Este vorba de o legendă din China antică, care se găsește în lucrarea filosofică „Zhuangzi din epoca Regatelor Combatante (475-221 î.e.n.). În capitolul „Rătăcire” se arată: „Există în Marea Nordului un pește numit Kun; acesta e atât de mare încât nu se știe câte mii de li poate măsura. Transformat în pasăre, el ia numele de Peng și spinarea lui se întinde pe nu se știe câte mii de li. Cuprins de furie, își ia zborul și aripile lui par ca norii agățând de orizont. El se înalță 90 mii de li... Cu azurul deasupra spatelui, urcă în văzduh, fără a întâlni obstacole...”  
Nume dat aici clicii reacționare a lui Cian Kai-și.

\*\*\*\*\* Zhang: unitate de măsură chineză pentru lungimi, egală cu 3,33 metri.

\*\*\*\*\* Huang Gonglüe (1898-1931): vestit general al Armatei Roșii a Muncitorilor și Țăranilor Chinezi, comandant al celui de-al 3-lea corp de armată. În prima jumătate a anului 1930, el a condus grosul trupelor sale în vasta regiune, situată pe malul stâng al fluviului Gan, pentru a crea aici o bază revoluționară. În iulie același an, a traversat râul Gan și a realizat joncțiunea cu grosul Armatei Roșii, care, sub conducerea lui Mao Zedong, înainta din Tingzhou spre vest.

\*\*\*\*\* Xiang și E: alte denumiri date provinciilor Hubei și Hunan.

# 渔家傲·反第一次大“围剿”

一九三一年春

万木霜天红烂漫，  
天兵怒气冲霄汉。  
雾满龙冈千嶂暗，  
齐声唤，  
前头捉了张辉瓒。  
二十万军重入赣，  
风烟滚滚来天半。  
唤起工农千百万，  
同心干，  
不周山下红旗乱。

【作者原注】关于共工头触不周山的故事：

《淮南子·天文训》：“昔者共工与颛顼争为帝，怒而触不周之山，天柱折，地维绝。天倾西北，故日月星辰移焉；地不满东南，故水潦尘埃归焉。”

《国语·周语》：“昔共工弃此道也，虞于湛乐，淫失其身，欲壅防百川，堕高堙庠，以害天下。皇天弗福，庶民弗助，祸乱并兴，共工用灭。”（韦昭注：“贾侍中（按指后汉贾逵）云：‘共工，诸侯，炎帝之后，姜姓也。颛顼氏衰，共工氏侵陵诸侯，与高辛氏争而王也。’”）

《史记》司马贞补《三皇本纪》：“当其（按指女娲）末年也，诸侯有共工氏，任智刑以强，霸而不王，以水乘木，乃与祝融战，不胜而怒，乃头触不周山崩，天柱折，地维缺。”

毛按：诸说不同。我取《淮南子·天文训》，共工是胜利的英雄。你看，“怒而触不周之山，天柱折，地维绝。天倾西北，故日月星辰移焉；地不满东南，故水潦尘埃归焉。”他死了没有呢？没有说。看来是没有死，共工是确实胜利了。

Împotriva primei mari campanii de încercuire \*

pe melodia Yujiaao\*\*

Roșcații arbori mii s-aștern sub recele cer,

Furia oștirii cerești se-nalță spre bolta-nstelată.

Încetoșat e Longgang\*\*\*, mii de piscuri în umbra deas-a negurii pier.

Strigă toți deodată:

Avangarda pe Zhang Huizan l-a luat prizonier.

Din nou în Jiangxi au pătruns două sute de mii de oșteni ai armatei dușmane.

Fumul plutind în vânt umple pe jumătate cerul plumburiu.

Trezind muncitori și țărani, zeci de milioane,

Acționăm cu același gând viu.

La poalele muntele Buzhou\*\*\*\* roșii stindarde flutură-n adieri diafane.

primăvara 1931

\*Prima mare campanie de „încercuire: această campanie a fost declanșată de Cian Kai-și, în decembrie 1930, împotriva bazei centrale revoluționare, cu un efectiv de o sută de mii de soldați gomindaniști. Sub conducerea lui Mao Zedong, Armata Roșie s-a angajat în lupte eroice împotriva acestei campanii, dând două bătălii în numai cinci zile, anihilând o divizie și jumătate (circa peste 9 mii de militari ai armatei gomindaniste) și capturându-l pe generalul Zhang Huizan care comanda trupele din prima linie. Această primă campanie de „încercuire a fost astfel zdrobită.

\*\*Yujia'ao - ritmul melodiei („Mândria pescarilor) pe care sunt compuse poezii formate din două strofe de câte 31 de caractere chinezești dispuse în 5 versuri.

\*\*\*Longgang: târgușorul situat în apropiere de districtul Xingguo, provincia Jiangxi.

\*\*\*\*Buzhou: vezi nota autorului.

Nota autorului:

Povestea lui Gonggong care împunge cu capul muntele Buzhou.

În capitolul Despre astronomie din cartea Huainanzi se spune: „În antichitate, Gonggong și Chuanxu s-au luptat pentru tron. Într-o izbucnire de furie, Gonggong a împuns cu capul muntele Buzhou, rupând piloanele cerului și legăturile

pământului.Cerul s-a înclinat spre nord-vest, punând în mișcare soarele, luna și stelele; pământul s-a scufundat la sud-est, astfel încât s-au adunat acolo praful și apa.

În Cronica lui Zhou din cartea Guoyu se spune: „în antichitate, Gonggong, depărtându-se de la calea cea bună, a căzut în patima plăcerilor neînfrânate.El a încercat să stăvilească sute de ape, să distrugă dealuri și să astupe terenuri joase, provocând dezastre întregului pământ.Cerul nu i-a dat binecuvântarea , nici poporul ajutorul său.S-au dezlănțuit calamități și tulburări și Gonggong a pierit.Cronicarul antic Wei Zhao citează din curteanul Jia (Jia Kui din dinastia Han de mai târziu): „Gonggong era un principe din clanul Jiang, descendent al lui Yandi (Împăratul înflăcărat).Când puterea împăratului Zhuan Xu a ajuns la declin, Gonggong i-a atacat pe ceilalți principii vasali și a luptat cu Gaoxin pentru tron.

În Analele celor trei împărați, addenda lui Sima Zhen la hrisoavele istorice ale lui Sima Qian, se spune: Către sfârșitul domniei ei (a lui Nüwa), un principe pe numele de Gonggong a devenit puternic prin ingeniozitatea sa și prin disciplina severă pe care a impus-o.El nu a domnit ca un rege, ci ca un autocrat.Reprezentând elementul apei, el a vrut să urmeze lui Nüwa care reprezenta elemental lemnului.Gonggong a luptat cu Zhurong și a fost înfrânt de acesta.Într-o izbucnire de furie, el s-a lovit cu capul de muntele Buzhou și astfel s-au rupt pilioanele cerului și legăturile Pământului.

Acestea sunt diferitele versiuni ale legendei.Personal, prefer versiunea din cartea Huainanzi, care îl prezintă pe Gonggong ca un erou victorios.Priviți: „Într-o izbucnire de furie, Gonggong a împuns cu capul muntele Buzhou, rupând pilioanele cerului și legăturile pământului.Atunci cerul s-a înclinat spre nord-vest, punând în mișcare soarele, luna și stelele; pământul s-a scufundat în sud-est, astfel încât s-au adunat acolo praful și apa.A pierit Gonggong în această încercare? Cartea Huainan- zi păstrează tăcere în această privință.Putem considera că el nu a pierit, ci a ieșit într-adevăr victorios.

# 渔家傲·反第二次大围剿

一九三一年夏

白云山头云欲立，  
白云山下呼声急，  
枯木朽株齐努力。  
枪林逼，  
飞将军自重霄入。  
七百里驱十五日，  
赣水苍茫闽山碧。  
横扫全军如卷席。  
有人泣，  
为营步步嗟何及！

Împotriva celei de-a doua campanii de „încercuire”\*

pe melodia Yujia'ao\*\*

Pe Dealul Norilor Albi, norii voiau să se ridice-n valuri,  
La poalele dealului urlete se repezeau rânduri-rânduri,  
Uscații arbori și putredele ramuri se opinteau care de care.  
Pădurea puștilor era amenințătoare,  
Din înaltul cerului generalul zburător \*\*\* avea să coboare.  
Străbătuserăm în cînșpe zile li șapte sute,  
Întins era râul Gan, munții Min cu păduri verzi, mute.  
Măturasem de-a latul dușmanul, luându-i întreaga armată.  
Cineva izbucni într-o plângere-ntristată,  
Că geaba fortificase la fiecă pas câte o tărie înălțată!\*\*\*\*

vara 1931

\* A doua campanie de „încercuire”: această campanie a fost declanșată de Jiang

Jieshi (Cian Kai-și), în aprilie și mai 1931, împotriva bazei centrale revoluționare, cu un efectiv de două sute de mii de militari gomindaniști. Sub conducerea lui Mao Zedong, Armata Roșie a parcurs 350 km în 15 zile, din 16 în 30 mai 1931, purtând cinci bătălii succesive, scoțând din luptă peste 30 mii de soldați ai armatei gomindaniste și capturând mai mult de 20 mii de arme. Și această campanie a fost complet zdrobită.

\*\* Yujia'ao - ritmul melodiei („Mândria pescarilor) pe care sunt compuse poezii formate din două strofe de câte 31 de caractere chinezești în 5 versuri.

\*\*\* Generalul zburător: porecla dată, în vremea împăratului Wu din dinastia Han (206 î.e.n.- 220 e.n.), generalului Li Guang, renumit prin curajul și tactica sa. Aici se referă la Armata Roșie.

\*\*\*\* „...la fiecare pas câte o cazarmă ...: Este vorba de „politica blocausurilor adoptată de Cian Kai-și în cursul celei de-a doua campanii de „încercuire. Ea prevedea construirea de fortificații pe măsura înaintării trupelor gomindaniste.

# 菩萨蛮·大柏地

一九三三年夏

赤橙黄绿青蓝紫，  
谁持彩练当空舞？  
雨后复斜阳，  
关山阵阵苍。  
当年鏖战急，  
弹洞前村壁。  
装点此关山，  
今朝更好看。

Dabaidi\*

pe melodia Pusaman\*\*

Roș, portocaliu, galben, verde, albastru, indigo, violet;  
Cine pe cer dănuie fluturând panglica viu colorată ?  
După ploaie, soarele pieziș iar s-arată,  
Albastre-s dealurile toate.  
S-au dat cândva pe-aici bătălii înverșunate,  
Pereții de gloanțe-s găuriți în satul de dinainte.  
Dealurile-mpodobite cu-așa veșminte,  
Strălucesc astăzi mai frumoase ca-nainte..

vara 1933

\* Dabaidi: localitate de pe teritoriul bazei revoluționare din provincia Jiangxi. De la sfârșitul anului 1930 și până în februarie 1933, Cian Kai-și a pornit patru mari ofensive împotriva acestei baze, dar a fost înfrânt de fiecare dată de Armata Roșie Chineză.

\*\* Pusaman - ritmul melodiei pe care sunt compuse versurile ( vezi și „Turnul



Cocorului Galben )

# 清平乐·会昌

一九三四年夏

东方欲晓，  
莫道君行早。  
踏遍青山人未老，  
风景这边独好。  
会昌城外高峰，  
颠连直接东溟。  
战士指看南粤，  
更加郁郁葱葱。

Huichang\*

pe melodia Qingpingyue \*\*

Zorile se vor vărsa la soare-răsare,  
Să nu spuneți că devreme am pornit.  
Străbătuserăm dealuri verzi și încă n-am îmbătrânit,  
Numai priveliștea de-aici e fără asemănare.  
Dincolo de orașul Huichang piscuri fermecătoare  
Se-ntind pân la Marea de la Răsărit.  
Ostașii arătând cu degetul se uită către Guangdong însorit,  
Unde vegetația luxuriantă-i strălucitoare!

vara 1934

\*Huichang: oraș și district în sudul provinciei Jiangxi, vecină la răsărit cu provincia Fujian și la miazăzi cu provincia Guangdong. În 1929 Mao Zedong a pătruns în Huichang și a organizat baza revoluționară din Jiangxi de Sud.

\*\*Qingpingyue—ritmul melodiei (Muzica liniștii pure) pe care sunt compuse poezii formate din două strofe, prima din versuri în 22 de caractere chinezești, a doua

tot din 4 versuri, dar cu 24 de caractere.

# 忆秦娥·娄山关

一九三五年二月

西风烈，  
长空雁叫霜晨月。  
霜晨月，  
马蹄声碎，  
喇叭声咽。  
雄关漫道真如铁，  
而今迈步从头越。  
从头越，  
苍山如海，  
残阳如血。

Trecătoarea Loushan\*

Pe melodia Yiqin'e \*\*

Vântul de-apus e tare,  
Pe cerul imens găște sălbatice țipă-n zori cu brumă și lună.  
În zori cu brumă și lună,  
Tropotul cailor adânc răsună  
Și goarna răgușit sună.  
Nu mai spune că paza-i de fier la trecătoare,  
Și azi cu pași repezi vom trece-n fugă mare.  
Vom trece-n fugă mare,  
Dealurile-albastre vor fi ca o mare.  
Și de sânge va fi un asfințit soare.

februarie 1935

\*Trecătoarea Loushan: punct strategic în munții Lou, situat la nord de Zunyi din

provincia Guizhou.În ianuarie 1935, în timpul Marelui Marș, Armata Roșie Chineză a ocupat districtul Zunyi și a pătruns în trecătoarea Loushan.

\*\*Yiqin'e: vechea melodie („Îmi amintesc de Qin E) este legată de numele unei slujnice a împăratului Wenzong (827-841), din dinastia Tang; slujnica și-a cântat durerea ce i-o pricinuia despărțirea de soțul iubit.Pe această celebră temă au fost scrise multe poezii, printre care se numără și aceea a lui Li Bai (701-762).

# 十六字令三首

一九三四年至一九三五年

其一

山，  
快马加鞭未下鞍。  
惊回首，  
离天三尺三。

其二

山，  
倒海翻江卷巨澜。  
奔腾急，  
万马战犹酣。

其三

山，  
刺破青天锷未残。  
天欲堕，  
赖以拄其间。

Trei poezii scurte  
pe melodia Shiliuziling

I

Munților!  
Dau pinteni la calul iute și nu cobor din șea.  
Când întorc capul, tresar  
Că ceru-i numai la trei palme deasupra mea!

II

Munților!

Ca uriașe valuri rostogolite în fluviu și în mare.

Ca mii și mii de armăsari

Galopând năvalnic în a bătăliei vârtoare.

III

Munților!

Cerul albastru străpungându-l, tăișul săbiilor nu-i încă tocit.

Cerul s-ar nărui,

De pilonii nu l-ar fi sprijinit!

1934-1935

作者原注： Nota autorului:

民谣： Un cântec popular sună astfel:

“ 上有骷髅山， Muntele Teasta stă sus în nori,

下有八宝山， Jos rămâne muntele Opt Comori,

离天三尺三。 Pân la cer trei chi\*\* și trei cun.

人过要低头， De mergi pe jos capu-l vei pleca,

马过要下鞍。” De călare ai să cobori din șa.

\* Shiliuziling --- ritmul melodiei (șaisprezece ideograme) pe care sunt compuse poezii totalizând 16 caractere chinezești.

\* \*Chi --- Unitate de măsură pentru lungimi, egală cu 0,33 metru.

Cun, o zecime dintr-un chi.

# 七律·长征

一九三五年十月

红军不怕远征难，  
万水千山只等闲。  
五岭逶迤腾细浪，  
乌蒙磅礴走泥丸。  
金沙水拍云崖暖，  
大渡桥横铁索寒。  
更喜岷山千里雪，  
三军过后尽开颜

Marele marș

un lüshi\*

De truda unui marș prelung Armata Roșie n-are frică,  
Zece mii de ape și coline o mie doar în răgaz le străbate.  
Cele Cinci Piscuri\*\* șerpuind undele încrețite și-le ridică,  
Și de pe masivul Wumeng\*\*\* coboară ca bulgările de vânt purtate.  
Apa Nisipului Auriu\*\*\*\* izbește calde stânci de nori învăluite,  
Reci lanțuri de fier pe podul Dadu\*\*\*\*\* stau curmeziș tremurate.  
Vesele trecând mai abitir munții Minshan\*\*\*\*\* cu zăpezi nemărginite,  
Cele trei armate\*\*\*\*\* au cu toate numai fețe de zâmbet luminate.

octombrie 1935

\* Lüshi este alcătuit din versuri cu câte șapte caractere chinezești.

\*\*Cele Cinci Piscuri: Este vorba de lanțurile muntoase Dayu, Qitian, Dupang, Mengzhu și Yuecheng, care se întind pe teritoriile provinciilor Jiangxi, Hunan, Guangdong și Guangxi.

\*\*\* Wumeng: o succesiune de munți la hotarele provinciilor Yunnan și Guizhou.



\*\*\*\* Apa Nisipului Auriu: parte a cursului superior al fluviului Yangzi, care curge începând de la frontiera între Sichuan și Tibet până la Yunnan.

\*\*\*\*\*Podul Dadu: pod de peste râul Dadu, afluent al fluviului Yangzi, în provincia Sichuan. Malurile lui sunt mărginite de stânci abrupte și de faleze, iar cursul lui este extrem de vijelios, la acea vreme, doar un pod suspendat pe lanțuri permitea trecerea de pe un mal al râului pe celălalt.

\*\*\*\*\*Minshan: lanț muntos ce se întinde la hotarele provinciilor Sichuan și Gansu.

\*\*\*\*\*Cele Trei Armate: e vorba de Frontul I, Frontul II și Frontul IV ale Armatei Roșii.

# 念奴娇·昆仑

一九三五年十月

横空出世，  
莽昆仑，  
阅尽人间春色。  
飞起玉龙三百万，  
搅得周天寒彻。  
夏日消溶，  
江河横溢，  
人或为鱼鳖。  
千秋功罪，  
谁人曾与评说？  
而今我谓昆仑：  
不要这高，  
不要这多雪。  
安得倚天抽宝剑，  
把汝裁为三截？  
一截遗欧，  
一截赠美，  
一截还东国。  
太平世界，  
环球同此凉热。

Kunlun \*

pe melodia Niannujiao \*

Asupra pământului falnic răsărind,

Tu, Kunlun nemărginit,

Tot peisajul de primăvară l-ai fi privit!  
Cele trei milioane de dragoni de jad în zbor pornind.  
Fac frig și tot ceru-l îngheață cumplit.  
vara se topește zăpada de soare arsă,  
Fluvii și râuri se revarsă,  
Și din oameni pești și broaște țestoase s-ar fi ivit.  
Cine poate să-ți spună ție  
Ce bine și ce rău ai făcut încoace de toamne o mie?  
Și-azi ce-ți spun, Kunlun crăpat de ger:  
Nu ai nevoie de-așa înălțime mare  
Și nici de-atâta ninsoare.  
De-aș putea să mă razim de cer,  
Mi-aș trage sabia și-n trei bucăți te-aș tăia:  
Pe una în Europa aș lăsa-o moștenire,  
Pe alta în America o dăruire,  
Pe cea de-a treia în Orient mi-o-aș păstra.  
Și așa, în lume ar domni o pace mare,  
Lumea-ntreagă s-ar bucura de a ta căldură și răcoare.

octombrie 1935

\* Kunlun: lanț de munți în partea de vest a Chinei.

\* Niannujiao: poezia folosește motivul Frumoasa Nian Nu, cântăreață vestită care a trăit în epoca dinastiei Tang (618-907).

\* Cele trei milioane de dragoni de jad: Odată oamenii ziceau: „Când cele trei milioane de dragoni de jad se încăieră, solzii lor desprinși umplu văzduhul. Așa descriau ei zborul fulgului de zăpadă. Am folosit în poezia de față imaginea aceasta ca să zugrăvesc muntele acoperit de zăpadă. Vara, când urci pe muntele Min, vezi o mulțime de munți, albi cu toții, care parcă se îndepărtează jucând. Oamenii de pe-aici spuneau că mai demult, când a trecut prin locurile acestea împăratul Maimuțelor, munții aceștia erau de foc; împăratul Maimuțelor a luat cu împrumut evantaiul de

frunze de palmier și a stins focul; atunci munții au înghețat și s-au făcut albi.(Nota autorului)

# 清平乐·六盘山

一九三五年十月

天高云淡，  
望断南飞雁。  
不到长城非好汉，  
屈指行程二万。  
六盘山上高峰，  
红旗漫卷西风。  
今日长缨在手，  
何时缚住苍龙？

Muntele Liupan\*

pe melodia Qingpingyue\*\*

Ceru-i înalt, norii plutesc alburii,  
Privim spre sud cum găște sălbatice pier în zare.  
Vrednici n-om fi de nu ajungem la Zidul cel Mare,  
Numărăm pe degete li parcurși douăzeci de mii.  
Pe a muntelui Liupan creastă strălucitoare,  
Roșii steaguri flutură-n boarea de-apus lungă.  
Azi în mâna noastră-i funia cea prelungă,  
Când vom lega burduf Balaurul în turbare?\*\*\*

octombrie 1935

\* Muntele Liupan: munte situat în sudul regiunii Ningxia și în estul provinciei Gansu. În octombrie 1935, Armata Roșie Chineză a zdrobit rezistența trupelor gomindaniste la muntele Liupan și a pătruns în nordul provinciei Shaanxi, încheind astfel Marele Marș.

\*\* Qingpingyue: ritmul melodiei („Muzica liniștii pure) pe care sunt compuse

poezii formate din două strofe, prima din 4 versuri în 22 caractere chinezești, a doua tot din 4 versuri, dar cu 24 de caractere.

\*\*\* Balaurul: aluzie la regimul reacționar gomindanist în frunte cu Jiang Jieshi(Cian Kai-și).

# 沁园春·雪

一九三六年二月

北国风光，  
千里冰封，  
万里雪飘。  
望长城内外，  
惟余莽莽；  
大河上下，  
顿失滔滔。  
山舞银蛇，  
原驰蜡象，  
欲与天公试比高。  
须晴日，  
看红装素裹，  
分外妖娆。  
江山如此多娇，  
引无数英雄竞折腰。  
惜秦皇汉武，  
略输文采；  
唐宗宋祖，  
稍逊风骚。  
一代天骄，  
成吉思汗，  
只识弯弓射大雕。  
俱往矣，  
数风流人物，

还看今朝。

作者原注：

原指高原，即秦晋高原。

### Zăpadă

pe melodia Qinyuanchun\*

În ținutul de nord, peisajele-s vii,  
Pământu-i pecetluit cu gheață pe li mii,  
Pe zeci de mii de li plutesc fulgii de ninsoare.  
De-o parte și de alta a Zidului cel Mare,  
Nu zărești decât întinderi uriașe fără de hotare;  
De la un capăt la alta a Râului cel Mare,  
Se pierd deodată impetuoase valuri.  
Ca șerpi de-argint, dansează un șir de dealuri,  
Podișuri galopează ca elefanți de ceară,  
Vrând să se-ntreacă în înălțime cu bolta clară.  
Când vine o zi cu soare,  
Veți vedea o haină roșcată, sclipitoare,  
Simplu înfășurând meleaguri extrem de fermecătoare.  
Apele și munții-s atât de atrăgători  
Încât în a pleca genunchi și frunte se-ntrec nenumărați eroi visători.  
Împărații Qin și Wu\*\*, păcat  
că nu prea erau dotați cu talent literar și stil delicat;  
Și cam lipsiți de gingășie  
Erau și Tang Taizong și Song Taizu\*\*\* în a lor împărăție,  
Iar Gîngis-Han\*\*\*\*, ce timp de-o dinastie,  
Când a fost favoritul fiu al cerului sub a sa domnie,  
Știa numai să-ntindă arcul țintind vulturul în vânt.  
Toți aceștia s-au făcut pământ,  
Distinse figuri ca să le numărăm



Doar în epoca actuală să ne uităm!

februarie 1936

Nota autorului:

Podișuri: E vorba de podișurile din provinciile Shaanxi și Shanxi.

\*Qinyuanchun: vezi poezia ,Changsha.

\*\*Qin și Wu: E vorba de Qinshihuangdi (259-210 î.e.n.), împăratul Ying Zheng, fondator al dinastiei Qin (221-206 î.e.n.), Wu (Han Wudi, 156-87 î.e.n.), împăratul Liu Che din dinastia Han (202 î.e.n.-220 e.n.).

\*\*\*Tang Taizong (599-649): împăratul Li Shimin din dinastia Tang (618-907); Song Taizu (927-976): împăratul Zhao Kuangyin, fondator al dinastiei Song (960-1279).

\*\*\*\*Gingis-Han (1162-1227): vestitul cuceritor mongol care a domnit între 1206 și 1227.

# 七律·人民解放军占领南京

一九四九年四月

钟山风雨起苍黄，  
百万雄师过大江。  
虎踞龙盘今胜昔，  
天翻地覆慨而慷。  
宜将胜勇追穷寇，  
不可沽名学霸王。  
天若有情天亦老，  
人间正道是沧桑。

Cucerirea Nanjingului\* de către Armata Populară de Eliberare

un lüshi\*\*

Din muntele Zhongshan \*\*\* răsar-o vijelie,  
Un milion, oastea de tărie trece Râul cel Mare.  
Tigru ghemuit, dragon încolăcit, totul luce de-antică splendoare;  
Răsturnări mărețe au loc cu înflăcărare și duioșie.  
Tre'să urmărim cu curaj inamicul căzut în strâmtoare;  
Să nu-nvățăm de la cuceritor \*\*\*\*, alergând după mărire,  
Cerul de-ar avea simțiri, va păli și a sa strălucire,  
În lume drum drept e că livezi de duzi se ivesc din mare\*\*\*\*\*.

aprilie 1949

\* Nanjing: Aici era înainte de eliberare sediul guvernului central al clicii reacționare a Gomindanului. În aprilie 1949, Armata Populară de Eliberare a forțat fluviul Yangzi. La 23 aprilie, Nanjingul a fost eliberat și a fost anunțată căderea regimului reacționar al Gomindanului care a durat 22 de ani.

\*\* Lüshi: Sunt poezii alcătuite din versuri cu șapte caractere chinezești.

\*\*\* Zhongshan: Muntele Purpuriu, situat la est de Nanjing, se numea pe vremuri Zhongshan. În istorie se folosea expresia: „Dragonul încolăcit care este muntele Zhongshan și tigrul ghemuit care este cetatea de piatră pentru a descrie poziția de importanță strategică a orașului Nanjing.

\*\*\*\* Cuceritor: Este vorba de Xiang Yu (232-202 î.e.n.): spre sfârșitul dinastiei Qin, el și-a disputat conducerea imperiului cu rivalul său Liu Bang (247-195 î.e.n.) care a devenit fondatorul dinastiei Han; în cursul luptei pentru putere, el a lăsat să scape o bună ocazie de a-și suprima adversarul și, în cele din urmă, a fost învins.

\*\*\*\*\* „...livezi de duzi s-au ivit din mare: După o legendă din China antică, o zână cu numele de Ma Ku văzuse de mai multe ori transformarea mării în livadă de duzi și invers.

# 七律 • 和柳亚子先生

一九四九年四月二十九日

饮茶粤海未能忘，  
索句渝州叶正黄。  
三十一年还旧国，  
落花时节读华章。  
牢骚太盛防肠断，  
风物长宜放眼量。  
莫道昆明池水浅，  
观鱼胜过富春江。

Răspuns domnului Liu Yazhi\*

un lüshi

Nu pot uita cum la Guangzhou\*\* beam împreună ceai,  
Cum la Chongqing\*\*\*, când se-ngălbeneau frunze, versuri îmi cereai.  
Treizeci și unu de ani au trecut și-n vechea capitală iată-ne acum,\*\*\*\*  
Citesc frumoase stihuri în sezonul când se scutur florile pe drum.  
Să nu-ți rupi mațele cu prea multă jeluire,  
Asupra trebilor lumii să arunci totdeauna o deschisă privire.  
Să nu spui că apa lacului Kunming\*\*\*\*\* e puțin adâncă,  
În ea decât în apa Fuchun \*\*\*\*\* peștii se văd și mai bine încă.

29 aprilie 1949

\* Liu Yazhi (1887-1958): poet originar din districtul Wujiang, provincia Jiangsu, cunoscut militant democrat contemporan din China.

\*\* Guangzhou: Între 1925 și 1926 Mao Zedong a organizat la Guangzhou conferințe în legătură cu mișcarea agrară.

\*\*\* Chongqing: aluzie la vizita lui Mao Zedong la Chongqing, în august 1945.

\*\*\*\* Vechea capitală: Beijing, unde Mao Zedong a venit pentru prima dată în 1918.

\*\*\*\*\* Kunming: lac în grădina Palatului de Vară din Beijing.

\*\*\*\*\* Fuchun: râu în sudul Chinei, în provincia Zhejiang.

# 浣溪沙 • 和柳亚子先生

一九五零年十月

1950 年国庆观剧，柳亚子先生即席赋浣溪沙，因步其韵奉和。

长夜难明赤县天，  
百年魔怪舞翩跹，  
人民五亿不团圆，  
一唱雄鸡天下白，  
万方乐奏有于阗，  
诗人兴会更无前。

Răspuns domnului Liu Yazhi

pe melodia Huanxisha

În timp ce asistam la spectacolul care a avut loc cu prilejul sărbătorii naționale în 1950, domnul Liu Yazhi a improvizat o poezie pe melodia Huanxisha, iar eu i-am răspuns cu aceste versuri, folosind aceeași succesiune a rimei.

Dup-o lungă noapte zorii se varsă peste de rubin țară,  
Sute de ani, demoni și monștri tot ușurel jucară,  
Și cinci sute de milioane de oameni n-au trăit în unire.  
De cum cântă cocoșul, apare a soarelui lucire,  
Din toate părțile se aude-o muzică de magie,  
Yutian\*\* dând poetului o nemiîntâlnită bucurie.

octombrie 1950

\* Huanxisha: ritmul melodiei („Suvoiu în care se spală mătasea) pe care sunt compuse poezii formate din două terține a câte 21 de caractere chinezești.

\*\* Yutian: numele unei țări antice, astăzi localitatea Hetian din Regiunea Autonomă Xinjiang-uigură, a cărei populație este renumită pentru cântecele și dansurile ei. Aici este vorba de ansamblul artistic din Xinjiang venit la Beijing pentru a

da spectacole cu ocazia primei aniversări a proclamării R.P.Chineze.

# 浪淘沙·北戴河

一九五四年夏

大雨落幽燕，  
白浪滔天，  
秦皇岛外打鱼船。  
一片汪洋都不见，  
知向谁边？  
往事越千年，  
魏武挥鞭，  
东临碣石有遗篇。  
萧瑟秋风今又是，  
换了人间。

Beidaihe\*

pe melodia Langtaosha\*\*

În vechiul Youyan ploaia cade vijelioasă,  
Valuri înalte izbînd cerul infinit.  
Dincolo de Qinhuangdao, din bărcile de pescuit,  
Nu se vede nici una în nemărginirea de apă neguroasă,  
Spre unde au plutit?  
C-o mie de ani în urmă,  
Împăratul Wu din Wei \*\*\* versuri a lăsat,  
Cînd, plesnind din bici, spre răsărit la Jieshi \*\*\*\* a colindat.  
Tristul vînt al toamnei nici azi nu se curmă,  
Lumea însă s-a schimbat.

vara 1954

\* Beidaihe: stațiune climatică situată la vest de portul Qinhuangdao, provincia



Hebei, în golful Mării Bohai.

\*\* Langtaosha: ,Valurile spală nisipul, veche melodie chineză.Poeziile compuse pe această melodie sunt alcătuite din zece versuri, având un număr egal de ideograme sau din patru versuri cu câte șapte ideograme.

\*\*\* Împăratul Wu din Wei: vestitul general Cao Cao (155-220), din epoca Cele Trei Regate (220-280), întemeietorul regatului Wei (220-280), căruia după moarte i s-a dat numele de ,împăratul Wu.

\*\*\*\* ,...spre răsărit la Jieshi...: ca și ,tristul vânt al toamnei, versuri dintr-o poezie scrisă de Cao Cao în anul 207 la întoarcerea sa triumfală dintr-o luptă cu năvălitorii din nord.

# 水调歌头·游泳

一九五六年六月

才饮长沙水，又食武昌鱼。  
万里长江横渡，极目楚天舒。  
不管风吹浪打，胜似闲庭信步，今日得宽余。  
子在川上曰：逝者如斯夫！  
风檣动，龟蛇静，起宏图。  
一桥飞架南北，天堑变通途。  
更立西江石壁，截断巫山云雨，高峡出平湖。  
神女应无恙，当惊世界殊。

Înot

pe melodia Shuidiaogetou\*

La Changsha apă din fântână abia am băut,  
Și pește din Wuchang am și mâncat.  
Fluviul cel Lung\*\* de-a curmezișu-l străbat,  
Privesc cât poate cuprinde ochiul vastul sudic ținut.  
Bată vânt, izbească valuri, seamă nu țin,  
Să mă plimb fără rost în curte-adormită mai bine-n valuri aruncat!  
Azi mă simt tihnit și-n nemărginire afundat!  
Stând pe malul unui râu, Confucius zise lin:  
Timpul trece asemenea acestei ape curgătoare!  
Catarguri se mișcă-n vânt,  
Broasca țestoasă și șarpele \*\*\* stau liniștit,  
Un plan grandios s-a izvodit.  
Un pod\*\*\*\* se va întinde și va lega nordul și sudul acestui pământ,  
Bariera naturală se va preface într-un larg drum.

L-apus un zid de piatră se va mai ridica neclintit.

Ca să stăvilească norii și ploaia\*\*\*\*\* din muntele Wu\*\*\*\*\* vrăjit.

Din cheile înguste se va ivi un luciu lac în fum.

Ș-atunci zeița tre să rămână nevătămată,

Doar l-altă lume va privi mirată.

iunie 1956

\* Shuidiaogetou - ritmul medoliei („Preludiul melodiei apei) pe care sunt compuse poezii formate din două strofe, prima cu 48 de caractere chinezești grupate în 9 versuri, a doua cu 47 de caractere grupate în 10 versuri.

\*\* Fluviul cel Lung (Fluviul cel lung de zece mii de li): fluviul Yangzi pe care Mao Zedong, în mai 1956, l-a trecut înot de la Wuchang la Hankou.

\*\*\* Broasca țestoasă și șarpele: E vorba de dealul Șarpelui care se află pe malul fluviului Yangzi și dealul Broaștei Țestoase care se situează de partea cealaltă a fluviului, la nord de orașul Hanyang, provincia Hubei.

\*\*\*\* Un pod sa va întinde: E vorba de podul construit peste fluviul Yangzi și inaugurat la 15 octombrie 1957.

\*\*\*\*\* Ca să stăvilească norii și ploaia: În oda poetului antic Song Yu (cca 290 - 233 î.e.n) se spune, printre altele, că zeița din muntele Wu se declară:巫山神女自称 Sunt norii dimineții în zorile curate,“旦为朝云,și mă fac ploaie trecătoare pe-nserate.”暮为行雨。

\*\*\*\*\*Muntele Wu: Wushan, muntele din districtul cu același nume, în provincia Sichuan, pe malul fluviului Yangzi.Wushan are douăsprezece piscuri dintre care piscul zeiței munților este cel mai important.

Apele fluviului Yangzi străbat Wushanul printr-un defileu unde se află piscul zeiței munților.După legendă acesta este lăcașul zeiței norilor și ploilor.

# 蝶恋花·答李淑一

一九五七年五月十一日

我失骄杨君失柳，  
杨柳轻飏直上重霄九。  
问讯吴刚何所有，  
吴刚捧出桂花酒。  
寂寞嫦娥舒广袖，  
万里长空且为忠魂舞。  
忽报人间曾伏虎，  
泪飞顿作倾盆雨。

Răspuns lui Li Shuyi \*

pe melodia Dielianhua \*\*

Eu mi-am pierdut Plopul\*\*\* cel mândru, tu, Salcia\*\*\*\* l-ai pierdut,  
Plopul și Salcia se-nalță ușurel de-a dreptul spre al nouălea cer lin.  
Întrebat cum îi cinstește cu ce pururi a avut,  
Wu Gang\*\*\*\*\* oferă cu amândouă mâinile de flori de laur vin.  
Își unduie largile mâneci zeița singuratecă-n dalb veșmânt,  
Dansând măcar în slava acestor suflete fidele în văzduhul nemărginit.  
Se vestește deodată că tigrul \*\*\*\*\* a fost doborât pe pământ,  
Ploaia de lacrimi înfocate și-o varsă ele brusc din cerul infinit.

11 mai 1957

\* Li Shuyi: Li Shuyi, bătrână profesoară de limba chineză la liceul nr.10 din Changsha, provincia Hunan.În februarie 1957, ea a trimis lui Mao Zedong o poezie pe care a dedicat-o memoriei lui Liu Zhixun, căzut pentru cauza revoluției.Mao Zedong a scris poezia de răspuns.

\*\* Dielianhua - ritmul melodiei (,Fluturile îndrăgostit de o floare) pe care sunt

compuse strofe constând din 60 de caractere chinezești.

\*\*\* ,Plopul (sau Yang, caracter chinezesc care înseamnă plop): Este vorba de Yang Kaihui (1901-1930), soția lui Mao Zedong.Ea a intrat în rândul Partidului Comunist Chinez în 1921.În 1923, ea s-a dus, împreună cu Mao Zedong în Changsha, Shanghai, Shaoshan, Chengdu și Wuhan pentru a se dedica mișcărilor muncitorești și țărănești și celei de femei.În 1925, ea s-a întors la Shaoshan împreună cu Mao Zedong, pe care l-a ajutat în crearea unei celule de partid și în desfășurarea mișcării țărănești din localitate.După înfrângerea mării revoluții din 1927, Mao Zedong, conducând trupele revoluționare, a intrat în regiunea muntelui Jinggangshan, în timp ce, conform directivelor acestuia, Yang Kaihui a rămas la Changsha pentru a desfășura activitățile clandestine ale partidului și pentru a organiza în această regiune luptele armate ale țăranilor.Arestată în 1930 de clica reacționară a Gomindanului, ea a dat dovadă de un neînduplecat curaj și de un sublim eroism în fața morții.Yang Kaihui a fost colegă de școală și prietenă intimă a lui Li Shuyi.

\*\*\*\*,Salcia(sau Liu, caracter chinezesc care înseamnă salcie): Este vorba de Liu Zhixun (1898-1932), soțul lui Li Shuyi, martir revoluționar.În timpul vieții lui, vechi camarad de arme al lui Mao Zedong, el a intrat în rândul Partidului Comunist Chinez în 1923, îndeplinind funcția de secretar general al Uniunii Țăranilor din Hunan.A participat la insurecția de la Nanchang din 1 august 1927 și a căzut în bătălia din Honghu, în provincia Hubei.

\*\*\*\*\* Wu Gang: în mitologia chineză există în Palatul Lunii o ființă divină cu numele de Wu Gang care se ocupă de doborârea arborilor de laur.

\*\*\*\*\* Tigrul: E vorba de clica reacționară a Gomindanului.

# 七律二首·送瘟神

一九五八年七月一日

读六月三十日《人民日报》，余江县消灭了血吸虫。浮想联翩，夜不能寐。微风拂煦，旭日临窗。遥望南天，欣然命笔。

其一

绿水青山枉自多，华佗无奈小虫何！  
千村薜荔人遗矢，万户萧疏鬼唱歌。  
坐地日行八万里，巡天遥看一千河。  
牛郎欲问瘟神事，一样悲欢逐逝波。

其二

春风杨柳万千条，六亿神州尽舜尧。  
红雨随心翻作浪，青山着意化为桥。  
天连五岭银锄落，地动三河铁臂摇。  
借问瘟君欲何往，纸船明烛照天烧。

Adio zeului molimei\*

două poezii lüshi

Citind în ziarul „Renminribo” din 30 iunie 1958 că în județul Yujiang\*\* a fost lichidată schistosomiaza, am alunecat în gânduri și noaptea n-am putut adormi. Dimineața, pe când afară adia o boare de vânt, iar soarele abia răsărit îmi bătea în geam, mi-am îndreptat privirea departe-n zare, către cerul de miazăzi, și, cuprins de bucurie, mi-am lăsat condeiul să aștearnă pe hârtie aceste versuri.

I

Apele limpezi și munții verzi, zadarnice-s toate,  
Nici Hua Du\*\*\* pe micii paraziți n-a avut încotro de a-i combate!  
În mii de sate de bălării năpădite, oamenii zăceau de boală chinuitoare,  
Și-n zeci de mii de case suna a strigoilor cântare.

Șezând pe pământ, optzeci de mii de li,\*\*\*\* într-o zi am străbătut;  
Și, făcând un tur pe cer, în depărtări o mie de Râuri am văzut.  
Doresc să-ntreb pe văcar\*\*\*\*\* ce mai este cu al molimei zeu,  
Și durerea și bucuria s-au dus mânăte de-ale timpului valuri ce curg mereu.

II

Prin zeci de mii de ramuri de sălcii adie al primăverii vânt,  
Ca și Shun și Yao\*\*\*\*\*-s toți cei șase sute de milioane pe divinul  
pământ.\*\*\*\*\*

Ploaia de roșii petale în valuri se preface precum voim,  
Munții verzi în poduri se preschimbă cum dorim.  
Sapa argintie izbește cele cinci lanțuri de munți\*\*\*\*\* vecini cu ceruri tăcute,  
Brațe de fier fac să tremure pământurile de cele trei fluvii\*\*\*\*\* străbătute.  
Zeu al molimei! Unde mai poți tu viață prinde?  
Corabia de hârtie\*\*\*\*\* cu lumânare, arzând, pălălaie, ceru-l aprinde.

1 iulie 1958

\* Zeul molimei: După legendă, molima era opera unui zeu însărcinat cu  
răspândirea acestui rău asupra Pământului. Aici e vorba de schistosomiază (boală  
provocată de schistosoma, un parazit al omului).

\*\* Județul Yujiang: județ situat în estul provinciei Jiangxi, schistosomiaza îl  
transformase într-un ținut pustiu.

\*\*\* Hua Tuo: celebru medic chinez din antichitatea Chinei.

\*\*\*\* Optzeci de mii de li (40000 km): aluzie la lungimea ecuatorului.

\*\*\*\*\* Văcar: E vorba de steaua Altair din constelația vulturul a Căii Lactee,  
steaua cunoscută în China sub numele de văcar.

\*\*\*\*\* Divinul pământ (sau tărâmul zeilor): denumire poetică pentru China.

\*\*\*\*\* Yao, Shun: doi înțelepți suverani legendari din China antică.

\*\*\*\*\* Cele cinci lanțuri de munți: Ele se întind în China de sud. Aici înseamnă  
China de sud, în general.

\*\*\*\*\* Trei fluvii: Înseamnă aici bazinul cursului mijlociu al fluviului Galben

din partea centrală a Chinei.

\*\*\*\*\* Corabia de hârtie: o superstiție populară chineză considera că, pentru a îndepărta duhul rău de la patul bolnavului, trebuie să se dea foc unei corăbii de hârtie și să se aprindă o lumânare. Corabia va duce duhul rău înapoi, în cer, iar bolnavul se va tămădui.



# 七律·到韶山

一九五九年六月

一九五九年六月二十五日到韶山。离别这个地方已有三十二周年了。

别梦依稀咒逝川，  
故园三十二年前。  
红旗卷起农奴戟，  
黑手高悬霸主鞭。  
为有牺牲多壮志，  
敢教日月换新天。  
喜看稻菽千重浪，  
遍地英雄下夕烟。

Revenind la Shaoshan\*

un lüshi

Am revenit la Shaoshan la 25 iunie 1959. De când am părăsit acest loc, 32 de ani au trecut.

Vag mi-e visul despărțirii, blestem timpul scurs ca o apă curgătoare;  
Cu treizeci și doi de ani în urmă, satul natal l-am lăsat.  
Răsfirând stindardul roșu, șerbii halebarde în mâini au luat,  
Că sta să-i amenințe biciul despotului cu negre gheare.  
Înalte năzuințe-s întărite de mari sacrificii ale suflării,  
Ce putură face soarele și luna să răsară pe noul cer clar.  
Bucuros să văd valuri de orez și grâne unduind fără de hotar,  
Și pretutindeni osteniți eroi se-ntorc în fumul înserării.

iunie 1959

\*Shaoshan: localitate situată în districtul Xiangtan, provincia Hunan; sat natal al lui Mao Zedong.

# 七律·登庐山

一九五九年七月一日

一山飞峙大江边，  
跃上葱茏四百旋。  
冷眼向洋看世界，  
热风吹雨洒江天。  
云横九派浮黄鹤，  
浪下三吴起白烟。  
陶令不知何处去，  
桃花源里可耕田。

Urcând pe muntele Lushan\*

un lüshi\*\*

Un munte se ridică-n sus deasupra Râului cel Mare,  
Până pe creasta-i verde am străbătut curbe patru sute.  
La lumea asta spre ocean privesc rece cu neînfricare,  
Sufări calde aleargă sub cer peste râu gonind ploaia iute.  
Nori lunecă de-a latul peste nouă ape, cocorul galben în plutire:  
Valuri spre cele trei Wu\*\*\* coboară la vale, fumegând albișoare.  
Unde s-a dus prefectul Tao\*\*\*\*, nimeni n-are știre;  
Putea să meargă la plug la Izvorul Piersicilor în Floare.

1 iulie 1959

\*Lushan: munte aflat la sud de orașul Jiujiang, pe malul drept al Râului cel Mare (denumire veche a fluviului Yangzi), în provincia Jiangxi.

\*\*Lüshi: poezie cu opt versuri, fiecare conținând șapte caractere chinezești; poezie care respectă un strict șablon de tonalitate și de rimă.

\*\*\*Cele trei Wu: Este vorba de Wu de răsărit, Wu central și Wu de apus; trei

denumiri antice pentru Suzhou și Changzhou, în provincia Jiangsu, și respectiv pentru Huzhou, în provincia Zhejiang.

\*\*\*\*Prefectul Tao (Tao Yuanming) (365-427): poet din epoca Jin (265-420), pentru un timp prefect, născut în apropiere de muntele Lushan. El a lăsat posterității o Istorie a Ținutului Piercicilor în Floare care descrie viața unei societăți utopice.

# 七绝·为女民兵题照

一九六一年二月

飒爽英姿五尺枪，  
曙光初照演兵场。  
中华儿女多奇志，  
不爱红装爱武装。

Miliția populară de femei

(Dedicație pe o fotografie)

un jueju\*

Mândre și-nsuflețite par, purtând arme-n spate,  
Pe câmpul de instrucție de prime raze de soare scăldat.  
Fiice ale Chinei-s de-un înalt spirit de luptă înviorate,  
Iubindu-și uniforma și nu veșmântul viu colorat.

februarie 1961

\*Jueju: formă de poezie în stil clasic chinez alcătuită din patru versuri, fiecare având cinci sau șapte caractere chinezești, cu rimă și tonuri stricte.

# 七律·答友人

一九六一年

九嶷山上白云飞，  
帝子乘风下翠微。  
斑竹一枝千滴泪，  
红霞万朵百重衣。  
洞庭波涌连天雪，  
长岛人歌动地诗。  
我欲因之梦寥廓，  
芙蓉国里尽朝晖。

Răspuns unor prieteni

un lüshi\*

Peste piscurile Jiuyi\*\* norii de ninsoare trec în zburare,  
Cele două prințese\*\*\* din verdele culmii coboară pe vânt călare,  
Cu mii de lacrimi un ram de bambuși au împestrițat odinioară,  
Bogatul lor veșmânt de nori roșii amintește de-a aurorei fecioară.  
Valurile lacului Dongting\*\*\*\*, scânteind ca zăpada, cu ceru-s unite;  
Insula Lung-o\*\*\*\*\* umplu cânturi mișcând pământul ale sufletelor însuflețite.  
Aș vrea de aceea să mă cufund în vis, contemplând cu uimire  
Patria Lotusului\*\*\*\*\* scăldată-i în zorii de rubin de atâta strălucire.

1961

\*Lüshi: poezia scrisă într-un stil prozodic special, limitată cu strictețe la opt versuri a câte șapte ideograme.

\*\* Piscurile Jiuyi: cele nouă piscuri asemănătoare ale muntelui Jiuyi din provincia Hunan.

\*\*\*Cele două prințese: cele două fiice ale împăratului Yao. Pe una o chema E

Huang și pe cealalta Nü Ying. După legendă, cele două surori s-au măritat în același timp cu Shun care i-a succedat tatălui lor la tronul imperial. Apoi, împăratul Shun a murit în Hunan, în cursul vizitei sale aici, și a fost înmormântat în muntele Jiuyi. Cele două prințese au pornit în căutarea lui Shun și, sosind la malul râului Xiangjiang, au vărsat atâtea lacrimi încât bambușii din împrejurimi le-au păstrat dăre de neșters.

\*\*\*\* Dongting: lac din provincia Hunan.

\*\*\*\*\* Insula cea Lungă: alt nume al Insulei cu Portocali.

\*\*\*\*\* Patria Lotusului: provincia Hunan. Într-o poezie din dinastia Tang (618-907), un vers descrie Hunanul în următoarele cuvinte: „În patria lotusului vântul de toamnă suflă pe zece mii de li... (秋风万里芙蓉国).....

# 七绝·为李进同志题所摄庐山仙人洞照

一九六一年九月九日

暮色苍茫看劲松，  
乱云飞渡仍从容。  
天生一个仙人洞，  
无限风光在险峰。

Peștera divină

(Dedicație pe o fotografie realizată de tovarășa Li Jin)

un jueju \*

În amurgul încetoșat, văd pinii viguroși  
Și norii tot calm trecând în zbor viforoși.  
Natura a dat naștere unei peșteri divine,  
Peisajul superb pe piscul prăpăstios vine.

9 septembrie 1961

\* Jueju: poezie în stil clasic chinez formată din patru versuri, fiecare având cinci sau șapte caractere chinezești, cu rimă și tonuri stricte.

# 七律 • 和郭沫若同志

一九六一年十一月十七日

一从大地起风雷，便有精生白骨堆。  
僧是愚氓犹可训，妖为鬼蜮必成灾。  
金猴奋起千钧棒，玉宇澄清万里埃。  
今日欢呼孙大圣，只缘妖雾又重来。

Răspuns tovarășului Guo Moruo

un lüshi \*\*

De când pe pământ vântul și tunetul s-au pornit,  
Demonul din mormanul de albe oase s-a ivit.  
Călugăru-i un prostuț care mai poate fi instruit,  
Demonu-i duhul rău care va aduce doar urgii.  
Maimuța de-aur\*\*\* și-nvârte ciomagu-i de juni\*\*\*\* mii,  
Curățând de praf spațiul de jad cel nemărginit.  
Azi pe marele Sun cel Sfânt îl ovaționăm neconținut,  
Numai din pricină că fumul rău iarăși a revenit.

17 noiembrie 1961

\* Guo Moruo (Go Mo-jo, 1892-1978), poet, scriitor, istoric, paleograf și activist pe tărâm social.

\*\* Lüshi: poezie cu 8 versuri, fiecare conținând 5 sau 7 caractere chinezești.\*\*\*Maimuța de-aur: Sun Wukong, personaj din romanul clasic chinez Călătorie spre soare-apune, una din imaginile eroice cu un colorit romantic, îndrăgit de poporul chinez.Sun Wukong s-a intitulat mare sfânt al Cerului.

\*\*\*\*Jun, unitate de măsură pentru greutate, folosită în antichitate, egală cu 30 de jin (jin-unitate de măsură pentru greutate, egală cu 500 grame).



# 卜算子·咏梅

一九六一年十二月

读陆游咏梅词，反其意而用之。

风雨送春归，  
飞雪迎春到，  
已是悬崖百丈冰，  
犹有花枝俏。  
俏也不争春，  
只把春来报。  
待到山花烂漫时，  
她在丛中笑。

Odă florii de prunișor\*

pe melodia Busuanzi\*\*

Citind poezia lui Lu You\*\*\* ,Odă florii de prunișor, replic cu următoarele versuri

Primăvara mi-au dus-o vânturi și ploi învăluitoare,  
Zăpada ce cade în fulgi o-ntâmpină l-a ei înturnare.  
Pe stânca abruptă, în mii de sloiuri de gheață încleștată,  
Răsar-o floare mândră și parfumată.  
Mândră și parfumată, ea primăvara nu o cucerește,  
Este un sol ce doar o prevestește.  
Și când în munți puzderii de flori vor fi în plină înflorire,  
Ea în frunziș va luci de zâmbire.

decembrie 1961

\*Prunișor (mei, în latină: Prunus nume): înflorește iarna; poeții chinezi îl folosesc adeseori ca simbol al purității grațioase și al virtuții integre.

\*\*Busuanzi - ritmul melodiei („Cântecul prorocirii) pe care sunt compuse poezii

alcătuite din două catrene a 22 de caractere chinezești.

\*\*\*Lu You (1125-1210): poet patriot din epoca dinastiei Song de Miazăzi (1127-1279), a fost un autor prolific lăsând posterității peste 9.000 de poezii.

# 卜算子

咏梅

驿外断桥边， Dincolo de poștă, lângă podul rupt,  
寂寞开无主。 Singuratică-nflorește, fără-un stăpân.  
已是黄昏独自愁， Deja-i amurg, se-ntristează solitară,  
更著风和雨。 Vântul și ploaia se mai alătură.  
无意苦争春， N-are de gând trudnic primăvara s-o câștige,  
一任群芳妒。 Sumedenie de miresme-o pot pizmui.  
零落成泥碾作尘， Se scutură, în lut se preface, în colb se fărâmă,  
只有香如故。 Doar parafumu-i ca-nainte vreme.

# 七律·冬云

一九六二年十二月二十六日

雪压冬云白絮飞，  
万花纷谢一时稀。  
高天滚滚寒流急，  
大地微微暖气吹。  
独有英雄驱虎豹，  
更无豪杰怕熊罴。  
梅花欢喜漫天雪，  
冻死苍蝇未足奇。

Norii iernii

un lüshi\*

Norii iernii-s încărcăți de-omăt, zboară albe mătîșoare,  
Mii de flori se ofilesc și de-o vreme se fac rare.  
Sus pe cer se rostogolește un repede curent de aer rece,  
Jos pe pământ o suflare caldă domol trece.  
Tigrii și leoparzii numai eroii-i gonesc  
Și nu-s viteji care de urși se-ngrozesc.  
Prunișorul se-ncântă de zăpada ce cade în fulgi din cer,  
Să nu te prea miri auzind că muștele mor de ger.

26 decembrie 1962

\*Lüshi: poezie cu 8 versuri, fiecare conținând 5 sau 7 caractere chinezești.

# 满江红·和郭沫若同志

一九六三年一月九日

小小寰球，  
有几个苍蝇碰壁。  
嗡嗡叫，  
几声凄厉，  
几声抽泣。  
蚂蚁缘槐夸大国，  
蚍蜉撼树谈何易。  
正西风落叶下长安，  
飞鸣镝。  
多少事，  
从来急；  
天地转，  
光阴迫。  
一万年太久，  
只争朝夕。  
四海翻腾云水怒，  
五洲震荡风雷激。  
要扫除一切害人虫，  
全无敌。

Răspuns tovarășului Guo Moruo  
pe melodia Manjianghong\*

Pe micul glob pământesc  
Câteva muște de zid se izbesc,  
Bâzâind gălăgioase,

Când cu țipete tânguioase,  
Când într-un plâns hohotit.  
Cățărându-se pe un salcâm, furnica laudă un ținut nemărginit, \*\*  
A căta furnica cea mare să scuture copacul e ușor doar de spus.\*\*\*  
În Chang'an tocmai cad frunzele de vânt de apus.\*\*\*\*  
Zboară săgeata sunătoare.  
Treburi în număr mare,  
Urgente din totdeauna,  
Cerul și pământul se rotesc întruna,  
Timpul presează.  
Zece mii de ani prea multă vreme durează,  
Să ne folosim de fiecare minut, fiecare clipă contează.  
Cele patru mări se agită, norii și apele au turbat.  
Cele cinci continente se cutremură, vânt și tunet răzbat.  
Curăți-vom lumea de tot felul de dăunători,  
Suntem atotbiruitori!

9 ianuarie 1963

\* Manjianghong - ritmul melodiei („Tot fluviul e roșu) pe care sunt compuse poezii formate din două strofe, prima cu 9 versuri și 47 de caractere chinezești, a doua cu 10 versuri și 46 de caractere.

\*\* Versul 6: În povestea „Prefectul Ramurii de sud de Li Gongzuo, un scriitor din epoca dinastiei Tang (618-907), un om, moțâind sub un salcâm, visă că a luat-o în căsătorie pe prințesa Marelui Regat al Salcânilor și s-a făcut prefect al Ramurii de Sud. Când se trezi, el află că acest regat nu era decât un furnicar dintr-o scorbură a copacului.

\*\*\* Versul 7: Aluzie la versul lui Han Yu (768-824), marele scriitor din epoca dinastiei Tang:

“蚍蜉撼大树，可笑不自量。”

,Furnica scutură un arbore mare,

Ce ridicolă-i a sa înfumurare.

\*\*\*\* Versul 8: Aluzie la versul celebru al lui Jia Dao (779-843):

“秋风生渭水，落叶满长安。”

,Din apele Wei se pornește al toamnei vânt

Și peste tot în Chang'an cad frunzele la pământ.

# 水调歌头·重上井冈山

一九六五年五月

久有凌云志，  
重上井冈山。  
千里来寻故地，  
旧貌变新颜。  
到处莺歌燕舞，  
更有潺潺流水，  
高路入云端。  
过了黄洋界，  
险处不须看。  
风雷动，  
旌旗奋，  
是人寰。  
三十八年过去，  
弹指一挥间。  
可上九天揽月，  
可下五洋捉鳖，  
谈笑凯歌还。  
世上无难事，  
只要肯登攀。

Urcând din nou pe muntele Jinggang\*

pe melodia Shuidiaogetou\*\*

De mult aveam aspirație înălțătoare,  
Pe muntele Jinggang din nou m-am suit.  
Caut locul cunoscut venind din depărtare,



Din vechiul aspect o nouă înfățișare s-a ivit.  
Pretutindeni rândunici dansează și granguri cântă,  
Și mai murmură izvoare de apă vie.  
Drumul șerpuit în nori se avântă.  
O dată trecut de vârful Huangyangjie,  
Alte locuri prăpăstioase nu trebuie privite.  
Bubuie tunet, bate vânt tare;  
Steaguri se desfășoară cu elan.  
Peste tot e lume sub soare.  
Au trecut treizeci și opt de ani,  
Ca un pocnet din degete, în clipite,  
Putem îmbrățișa luna în al nouălea cer liniștit,  
Putem prinde broaște țestoase în ale celor cinci oceane adâncuri înnegrite;  
Vorbe, râs și cântec triumfal la-ntors neistovit.  
În lume nu-s greutăți ce nu pot fi biruite  
Numai de vrei să escaladezi piscul necucerit.

mai 1965

\*Muntele Jinggang: munte aflat la hotarul provinciilor Hunan și Jiangxi, în China de sud. Aici în octombrie 1927, au sosit detașamentele revoluționare, conduse de Mao Zedong, și a fost creată prima bază rurală de sprijin în China. La 22 mai 1965, după 38 de ani, poetul a revenit pe muntele Jinggang într-o vizită de lucru.

\*\*Shuidiaogetou - ritmul melodiei („Preludiul melodiei apei) pe care sunt compuse poezii formate din două strofe, prima cu 48 de caractere chinezești grupate în 9 versuri, a doua cu 47 de caractere grupate în 10 versuri.

\*\*\*Huangyangjie: punct strategic prăpăstios lângă muntele Jinggang.

念奴娇·鸟儿问答

一九六五年秋

鲲鹏展翅，

九万里，

翻动扶摇羊角。  
背负青天朝下看，  
都是人间城郭。  
炮火连天，  
弹痕遍地，  
吓倒蓬间雀。  
怎么得了，  
哎呀我要飞跃。  
借问君去何方？  
雀儿答道：有仙山琼阁。  
不见前年秋月朗，  
订了三家条约。  
还有吃的，  
土豆烧熟了，  
再加牛肉。  
不须放屁，  
试看天地翻覆。

Două păsări - un dialog  
pe melodia Niannujiao \*

Pasărea peng\*\* și-ntinde-aripele  
Spre depărtări albastre,  
Ridică un uragan, ducându-se ca clipele.  
Privește în jos, purtând în spinare verzi astre,  
În lume se văd peste tot orașe și ziduri exterioare.  
De bubuitul focurilor de artilerie răsună bolta-ntunecată,  
Urme lăsate de gloanțe se găsesc din hotare în hotare.  
O pasăre pitită-n tufe tresare de spaimă desperată.  
Ce prăpăd s-ar abate!  
Ah! m-oi repezi c-o săgetare.

V-aș întreba încotro drum veți bate.  
Pasărea răspunde cu înfumurare.  
Spre munți divini și pavilioane cristaline.  
Că un tratat în trei, nu vezi oare,  
A fost încheiat acum doi ani, toamna sub lumina lunii senine.  
Mai e ceva de mâncare:  
Bucate de cartof gătite,  
Plus carne de vițelușă.  
Nu spuneți prostii nemaipomenite,  
Priviți doar cum răsturnări mărețe bat la ușă!

toamna 1965

\*Niannujiao - ritmul melodiei (,Farmecul cântăreței) pe care sunt compuse poezii formate din două strofe cu câte zece versuri, prima în 49 de caractere chinezești, a doua în 51 de caractere.

\*\*Pasărea peng (Kun Peng): Este vorba de o legendă din China antică, ce se găsește în lucrarea filosofică ,Zhuangzi din epoca Statelor Combatante (475-221 î.e.n.).În capitolul ,Rătăciri (逍遥游 Xiaoyaoyou) se arată: ,În Beiming (Marea Nordului) trăiește un pește, numit Kun, a cărui mărime este atât de mare încât nu se știe câte mii de li poate măsura.El se preface în pasărea peng, a cărei spinare se întinde pe nu se știe câte mii de li.Când se mânie și zboară, aripile îi sunt aidoma unor nori ce atârnă din cer.Când se stârnesc valuri, această pasăre se strămută în Nanming (Marea Sudului).Acolo ridică talazuri până la trei mii de li înălțime și, sprijinindu-se și legănându-se pe ele, urcă în zbor la o înălțime de nouăzeci de mii de li.Așa zboară pasărea peng vreme de șase luni și abia după aceea se odihnește